

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez pocztą: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukem garment) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austriacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Włochy. — Rosya. — Księztwa Naddunajskie. — Grecya. — Turcya. — Doniesienia z ostatniej pocztą. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austriacka.

Sprawy krajowe.

(Nowiny dworu. — Mianowania. — Nowy dziennik „Miedzymorze Suez.“ — Namietność dziennika Le Nord. — Banki filialne. — Rok szkolny z 1. września.)

Wiedeń, 1. lipca. Jego c. k. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 19. czerwca b. r. polnemu superyorowi we Lwowie księdzu *Wincentemu Swoboda* nadać kanonikat honorowy przy łacińskiej katedralnej kapitule w Przemyślu.

Jego ces. królewicz. Mość Arcyksiążę Karol Ludwik przybył 29go z. m. z Insbruku do Schönbrunn.

Jego Mość Otto, Król Grecyi i książę Brunświcki udali się 29. czerwca do Laxenburga, gdzie w apartamentach cesarskich wyprawiono na cześć dostojnych gości świetną ucztę.

Jego Mość Otto Król Grecyi zwiedził dnia 30go przed południem w towarzystwie Cesarza Jego Mości arsenał i wiele innych osobliwości rezydencyi, a potem udał się do Weilburga koło Baden. Odjazd Króla do Karlsbaad odłożono na kilka dni.

Minister sprawiedliwości mianował auskultanta w obwodzie lwowskiego wyższego sądu krajowego *Adolfa Filipek* aktuaryszem przy powiatowym sądzie w Brodach.

— Pod kierunkiem pana F. Lesseps i odpowiedzialną redakcją pana Ernesta Desplaces wychodzi od 25go czerwca w Paryżu dwa razy na miesiąc dziennik pod tytułem: „L'Isthme de Suez. Journal de l'Union des deux mers“. Zadaniem jego jest uwiadomić publiczność o wszystkim, co się odnosi do wielkiego dzieła przekopania miedzymorza. Miedzy innemi będzie podawać treść obrad internacjonalnej komisji, która w tej chwili zebrała się w Paryżu, jako też w swoim czasie wiadomości dotyczące się organizacji powszechnego towarzystwa kanałowego, jak tylko stanowczo utworzone zostanie, i będzie tym sposobem rodzajem ciągłego sprawozdania dla akcyonaryuszów towarzystwa. Zarazem chce dziennik ten wytłaczać i gruntownie wyjaśniać wszelkie komercyjne i nautyczne kwestye, wiążące się z budową kanału, i oprócz tego udzielać swym abonentom wszelkich dokumentów, ogłoszanych ze strony powszechnego towarzystwa kanałowego bezpłatnie tylko za wynagrodzeniem portoryi.

— Namietne zaczepki wychodzącego w Brukseli dziennika *Le Nord*, wymierzone przeciw Austrii, jej rządowi i jej polityce, wywołały w nowszych czasach polemikę, nieprzypadającą wcale do zamiarów i interesów, jakie popiera Austria i Rosya. Ale ponieważ jak się dowiadujemy z wiarogodnego źródła, nienawistny ów artykuł we wszystkich dla Rosyi przeznaczonych egzemplarzach dziennika *Le Nord* wykreśliła cenzura rosyjska, tedy można spodziewać, że cały ten niemiły spór dziennikarski nakoniec przerwan zostanie.

Jak słycać, w sprawie filialnego banku w Lublanie utworzony na dniu 1. lipca. Otworzenie filialnego banku w Fiume nastąpi w ciągu przyszłego tygodnia.

Z dniem 15. lipca kończy się większa część prelekcji na uniwersytecie wiedeńskim; w gymnazyach zaczynają się ferye już z 1. lipca, gdyż przyszły rok szkolny zacznie się już od 1. września.

Ameryka.

(Kandydatura Buchanana.)

Korespondent gazety *Times* pisze z Nowego Jorku pod dniem 11. czerwca, że ile się da zbadać opinia publiczna, uważają mianowanie Mr. Buchanana kandydatem prezydentury za tryumf konserwatywnej sekcji partii demokratycznej, i wielu whigów konserwatywnych, którzy się dotąd usuwali od udziału, oświadczy się w jej imieniu za Mr. Buchanana. Co się tyczy polityki wewnętrznej wpłynęło na ten wybór bez wątplenia to przekonanie demokratów północnych, że nie jest na czasie występować teraz nagle z kwestyą niewolników. Co zaś do polityki zewnętrznej jest to rękojmią, że na wszelki sposób będzie dalej wykonywana polityka rozszerzenia

się. Mr. Buchanan jako uczestnik wiadomej konferencji w Ostendzie zobowiązał się z pp. Mason i Soule do tej demokratycznej polityki stronnicej, a uchwały ich przyjęli później demokraci w swój program.

Hiszpania.

(Wiadomości z hiszpańskich posiadłości w Afryce.)

Dziennik *Espana* zawiera wiadomości z hiszpańskich posiadłości w Afryce z dnia 5. czerwca. Angielska władza w Gibraltarze na wiadomość, że Maurowie zabrali bryg „Hymen“, wyprawiła natychmiast śrubową korwetę, która 28. maja przybiła do Melilli. Gubernator Melilli wsiadł na korwetę, i zawinawszy do Kalili, układał się z Maurami. Po długich konferencyach przybyli nareszcie dnia 3. czerwca o 3½ godzinie z wieczora na angielskim parowcu dwaj Maurowie do Melilli, wioząc z sobą 15 jeńców, między innymi właścicieli okrętu „Hymen“. Tu sądzą, że dotąd nie będzie można uzyskać stanowczego pokoju z pięciu szczepami Kabylów w Benisidad, Beneficar, Benabingsfuror, Benibuglesar i Magura, dopokąd z Melilli nie wystąpią imponujące siły zbrojne. Szczepy nie chciały usłuchać rozkazu jenerała swego, ażeby wypuściły na wolność pięciu Hiszpanów, których dłużej niż dwa miesiące trzymają w więzieniu. Dla uzyskania ich wolności udał się gubernator Melilli dnia 5go na przybrzeżnym okręcie z pięciu jeńcami maurytańskimi do Tangeru. Jeżeli szanowano Anglików, pochodziło to jedynie z dobrego porozumienia gubernatora Melilli z Santonem. Gdy kawalerję z Malagi wysadzono na ląd w Melilli, wzmożeni mściszkańcy Riifu swoje straż pięciu Kabylami, i od czasu do czasu strzelali do tego miejsca. Załoga w Melilli nie wynosi przeszło 700 ludzi.

Anglia.

(Podróż księcia Napoleona.)

Londyn, 27. czerwca. Książę Napoleon opuścił Leith na pokładzie swego jachtu w sobotę, a w niedzielę wylądował w Peterhead, zkąd udał się pocztą do Aberdeen, a ztamtąd do Balmoral i Braemier. Potem chciał oddać wizytę księciu Atholl w Blair Atholl, w Inverness wsiąść znowu na swój okręt, popłynąć do Islandyi, a ztamtąd na Norwegię powrócić do Francyi.

Francya.

(Wyjazd Cesarza. — Przesiedlenie podrzutek do Algierji. — Uzupełnienie budżetu. — Składki. — Lotorya. — Dyrektor nie minister robót publicznych z Rosyi. — Doniesienia z Grecyi.)

Paryż, 27. czerwca. Cesarz wyjeżdża dopiero 2. lipca do Plombières. Ztamtąd uda się Ludwik Napoleon do Metz.

Komisyja senatu, której poruczono rozpoznanie projektu względem przesiedlenia podrzutek do Algierji, chce tymczasowo ograniczyć liczbę na 6000 dwunastoletnich dzieci, a później wysyłać rocznie 1200 do 1500 dzieci. — Gubernator wyspy Bourbon miał donieść o odkryciu obfitych pokładów złota na tej wyspie. — Ciało prawodawcze przyjęło jednogłośnie projekt do ustawy względem uzupełnienia i nadzwyczajnych kredytów budżetu z roku 1854, 1855, i 1856. — W Escourze skazano, jak donosi *Monitor*, jakiegoś oszusta na sześciomiesięczne więzienie za to, że za zapłatę obiecywał młodym ludziom uwolnienie od służby wojskowej za pomocą środków, których kombinacya tylko jemu samemu jest znana. — Prefekt Sekwany otrzymał od Lorda-Majora Londynu trzecią posyłkę w kwocie 100.000 franków z urzędzonej w Londynie subskrypcyi, która przyniosła już przeszło 450.000. — Utworzony tu komitet dobroczynności podał do Cesarza prośbę w wierszach utworu pana Mercy, by pozwolił urządzić „loteryę Napoleona“ w kwocie 12 milionów na rzecz mieszkalców dotkniętych powodzią. Przyzwolenie Cesarza niepodlega żadnej wątpliwości. — Wczoraj donosiliśmy mylnie, że rosyjski minister budowy publicznych przyjechał do Paryża; jest to bowiem tylko dyrektor robót publicznych z tego ministerium. Wiadomości z Grecyi są niepokojące, i postanowiono tu wystąpić z całą surowością. Do naczelnego komendanta armii krymskiej wysłano już rozkaz, by wyprawił trzy pułki do Aten dla wzmożenia armii okupacyjnej w Grecyi. Wojska te mają pozostać tak długo w Grecyi, dopokąd nie zostanie zupełnie przywrócona spokojność w kraju.

Belgia.

(Król Leopold do Anglii.)

Bruksela, 27. czerwca. Jutro odjeżdża Król Leopold z hrabią Flandryi i księżniczką Charlotte do Anglii.

Włochy.

(Stan rzeczy w Parmie. — Konsystoryum papieskie.)

Gazz. uffiz. di Milano podaje następującą korespondencję z Parmy z 25. czerwca:

„O wypadkach w Parmie chciałoby więcej wiedzieć gdzie indziej, niż wiadomo nawet nam tu bawiącym na miejscu. Od niejakięgo czasu nadchodzą tu z różnych stron listy, żądające szczegółów o smutnych wypadkach, jakie miały się wydarzyć w naszym mieście, o czym tu jednakże, dzięki Bogu, ani śniło się nikomu. Poczta i telegraf mają bardzo wiele do czynienia, by zbijać fałszywe wiadomości rozszerzane na nasz rachunek za granicą. Słowem powtórzył się tu na mniejszą skalę znany skandal o Tatarze z Sebastopola.

Aż do chwili, w której pisze te słowa (25. czerwca, 1. godzina po południu), są wszystkie te pogłoski o zamordawanych w kłótni oficerach, o powstaniu w Parmie, o licznych posilkach wojsk cesarskich, które spieszą przytłumić to powstanie, a nawet o równoczesnem wkroczeniu Piemontów, równie zmyślane jak i nie-dorzeczne.

Słyszałem w prawdzie o tem, że nastąpiły jakieś poruszenia wojsk cesarskich w okęgu Kremony, ale mogę zapewnić, że żaden żołnierz cesarski nieprzekroczył granicy parmeńskiej.

We wszystkim, co opowiadają o Parmie, tyle tylko prawdy, że miasto jest spokojne, że w najnowszym czasie nie było zagrożone najmniejszym nawet nieporządkiem, i że opinia publiczna nie była nigdy bardziej przeciwna wszelkiej demonstracyi, jak właśnie w tej chwili.

W końcu dodaje jeszcze *Gazz. uffiz. di Milano*, że hrabia Crenneville rozwiąże w Parmie komisję wojskową i odda więźniów rządowi księżecemu, jako też, że można wkrótce już spodziewać się zniesienia stanu oblężenia.

— Jego Świątobliwość Papież odbył 19. b. m. w Watykanie w sali konsystoryalnej publiczne konsystoryum, ażeby Ich Eminencyom, obranym na tajnem konsystoryum z dnia 16., i ogłoszonemu kardynałom: Barnabo, Grassellini i Medici d'Ottajano, nadać palusz kardynalski.

Trzej nowi kardynałowie złożyli wpoprzed w kaplicy sykstęńskiej przepisane konstytucjami apostolskimi przysięgę, przy czem byli obecni Ich Eminencye przełożeni kardynałów i inne, na tym akcie zwykle znajdujące się osoby.

Poczem nowi kardynałowie byli wprowadzeni przez dwóch dyakonów kardynalskich do sali konsystoryalnej; za przybyciem do stóp papieskiego tronu ucałowali najprzód stopę, a potem rękę Jego Świątobliwości, poczem Ich Ojciec święty uściskał. Po otrzymaniu uścisku także od swych kolegów, zaprowadzono ich na wyznaczone miejsce, gdzie bawili, aż pokąd ich znówu nie wezwano do tronu, dla przyjęcia od Jego Świątobliwości kardynalskiego palusza.

Tymczasem adwokat konsystoryalny, pan Tosti mówił po drugi raz przed Jego Świątobliwością za ogłoszeniem błogosławionym czcigodnego sługi Pana, Franciszka i apostolskiego misjonarza Leopolda Gaiche.

Ich Eminencye kardynałowie ruszyli potem w procesyi do kaplicy sykstęńskiej, gdzie po odśpiewaniu hymnu św. Ambrożego, odmówił poddżekian św. kolegium, Jego Eminencya kardynał Mattei, oracyę *Super Electos*, poczem znówu koledzy uściskali nowych kardynałów.

Po skończonem konsystoryum publicznem odbył jego Świątobliwość konsystoryum tajne, na którem w sposób zwyczajny trzem nowym kardynałom zamknięto usta.

Ojciec święty zaproponował potem następujące kościoły: metropolitalny kościół w Mnichowie i Freisingen dla przewielebnego P. Grzegorza Scherr, kapłana dyecezyi Regensburga z zakonu OO. Benedyktynów i opata klasztoru w Metten;

arcybiskupi kościół w Seleucyi *in part. infid.* dla monsignora Vitelleschi, rzymskiego kapłana itd.;

arcybiskupi kościół w Edessie *in part. infid.* dla monsignora Massoni, rzymskiego kapłana itd.;

arcybiskupi kościół w Tessalonice *in part. infid.* dla monsignora księcia Chigi, rzymskiego kapłana itd.;

katedralny kościół w Raguzie dla przeniesionego z biskupstwa w Kattaro monsignora Vinzenzo Zubranich;

katedralny kościół w Augsburgu dla przeniesionego z biskupiego kościoła w Adramit *in part. infid.* monsignora Michała Deinlein;

katedralny kościół w Kattaro dla przewielebn. D. Marko Calogera, kapłana dyecezyi Raguzy, rektora i profesora teologii pastoralnej przy archidyecezyalnem seminaryum w Zara;

katedralny kościół w Paderborn dla przewielebn. D. Konrada Martin, kapłana dyecezyi w Paderborn, profesora uniwersytetu w Bonn, dr. teologii itd.;

katedralny kościół w Santa Cruz de la Siera dla przewielebn. D. Cabezas, kapłana w S. Luis Potosi itd.;

katedralny kościół w S. Tomaso di Guayana dla przewielebn. D. Arroyo, kapłana archidyecezyi w Venezuela itd.;

biskupi kościół w Italia *in part. infid.* dla przewielebn. D. Józefa Viber, kapłana w Gran, kanonika przy tamtejszym kościele metropolitalnym, jeneralnego wikaryusza Jego Eminencyi arcybiskupa w Gran, w Tyrnawskim powiecie, doktora teologii itd.;

biskupi kościół w Dio-Caesarea *in part. infid.* dla przewielebn. D. Jerzego Feschke, kapłana dyecezyi w Kulm, kanonika przy tamtejszej katedrze itd.;

biskupi kościół w Adramit *in part. infid.* dla przewielebnego D. Vincenzo Cima, kapłana dyecezyi w Spalato, proboszcza katedralnego kościoła w Maskarska, jeneralnego wikaryusza tamże.

Potem otworzył Ojciec święty w zwyczajny sposób usta Ich Eminencyom kardynałom Barnabo, Grassellini i Medici d'Ottajano.

Jego Świątobliwości przedłożono potem prośbę o nadanie św. palusza dla metropolitalnego kościoła w Mnichowie i Freisingen.

Nakoniec włożył Ojciec święty nowym kardynałom kardynalski pierścień na palec i przyjmował ich w swych apartamentach na audyencyi prywatnej.

Rosya.

(Szczegóły urządzenia kościoła katolickiego w Rosyi.)

Petersburg, 21. czerwca. O terażniejszym stanie i urządzeniu rzymsko-katolickiego kościoła w Rosyi (z wyjątkiem Polski) podają dzienniki bliższe szczegóły następujące:

Ukaz Cesarza Mikołaja wydany z 11. grudnia 1848, dzieli cały kościół katolicki na siedm eparchyi czyli dyecezyi. Te są: 1) eparchia Mohilewska, obejmująca w sobie rzymsko-katolickie kościoły i klasztory w guberniach Mohilewskiej, Witebskiej i Wielkiem księstwie Finlandzkim. Obecnie zostają pod nią 164 kościołów farnych i 14 filialnych, 331 kaplic, 4 klasztory zakonników a 3 zakonnice, 11 kapłanów wyższych a 392 proboszczów, 106 zakonników, i 52 zakonnice, w ogóle 304.354 parafian obojey płci. 2) Eparchia Wileńska obejmująca gubernię Wileńską i Grodzieńską, czyli 299 kościołów farnych i 97 filialnych, 361 kaplic, 17 klasztorów zakonników a 9 klasztorów zakonnic, 11 kapłanów wyższych i 538 proboszczów, 339 zakonników, 213 zakonnice, i w ogóle 853.608 parafian. 3) Eparchia Tolszewska czyli Samogiejy na gubernię Kowieńską i Kurlandzką, obejmująca 214 kościołów farnych i 112 filialnych, 134 kaplic, 9 klasztorów zakonników, a 4 klasztory zakonnic, 10 kapłanów wyższych i 612 proboszczów, 160 zakonników, 72 zakonnice i w ogóle 815.881 parafian. 4) Eparchia Łucko-żytomirska, na gubernię Kijowską i Wołyńską, obejmuje 165 kościołów farnych i 16 filialnych, 371 kaplic, 9 klasztorów zakonników i 4 klasztory zakonnic, 13 kapłanów wyższych i 241 proboszczów, 150 zakonników, 36 zakonnice, w ogóle 251.059 parafian. 5) Eparchia Kamieniecka, czyli Podolska, obejmująca 99 kościołów farnych i filialnych, 66 kaplic, 2 klasztory zakonników a 1 klasztor zakonnic. 11 kapłanów wyższych i 148 proboszczów, 24 zakonników, 9 zakonnice, i w ogóle 290.550 parafian. 6) Eparchia Mińska obejmująca 81 kościołów farnych i 79 filialnych, 184 kaplic, 6 klasztorów zakonników i 4 klasztory zakonnic, 12 kapłanów wyższych 182 proboszczów, 134 zakonników, 68 zakonnice i w ogóle 188.586 parafian. 7) Eparchia Tyraspolska na gubernię Chersońską, Jekaterynosławską, Tauryjską, Saratowską, Stawropolską, Bessarabską, tudzież Kaukaskie i Zakaukaskie ziemie, obejmująca 88 kościołów farnych i 20 filialnych, 17 kaplic, 11 kapłanów wyższych i 112 proboszczów, a 129.749 parafian. Z tych należą 40 kościołów i 4 kaplice wraz z 54 kapłanami i 14.345 parafianami do obrządku ormieński-katolickiego. Klasztorów nie ma w tej eparchii. Zatem w ogóle posiada rzymsko-katolicki kościół w Rosyi (bez Polski): 1110 kościołów farnych i 340 filialnych, 1464 kaplice, 47 klasztorów zakonników i 25 klasztorów zakonnic, 79 kapłanów wyższych i 2225 proboszczów, 913 zakonników, 450 zakonnice i 2.752.787 parafian obojey płci. — Administracya rzymsko-katolickiego kościoła zostaje: pod administracyą eparchialną, która jest poruczczona eparchialnemu szefowi lub biskupowi za współdziałaniem konsystorza albo kapituły. Tej władzy poddany jest bezpośrednio cały kler eparchyi, świeckie i klasztorne duchowieństwo. Biskupom dodani są jako najstarsi pomocnicy szufranowie, których w ogóle jest 15. — Drugą władzą jest kolegium duchowne: składa się pod prezydencyą metropolity z wybranych z każdej eparchyi i ma najbliższy nadzór nad tokiem spraw w eparchiach i nad wykonaniem przepisów zwierzchności. Prócz tego dodany jest do kolegium mianowany od rządu prokurator. Nakoniec najwyższy nadzór i główny kierunek spraw rzymsko-katolickiego kościoła w Rosyi skoncentrowany jest w ministerstwie spraw wewnętrznych, specyalnie w jego departamencie dla spraw duchownych obojey wiary. Ukształcenie pobiera rzymsko-katolickie duchowieństwo w seminariach przy każdej eparchii i duchownej akademii w Petersburgu. Seminaria zostają pod dozorem szefów eparchialnych, którzy obierają także rektorów i inspektorów tych instytucyj. Te same prawa pod względem akademii duchownej nadane są arcybiskupowi w Mohilewie, jako każdorazowemu metropolicie.

Śięstwa Naddunajskie.

(Uroczystości strzelania do tarczy.)

Bukareszt, 31. maja (12. czerwca). Wychodząca w Bukareszcie gazeta niemiecka donosi:

„Przed dwoma dniami byliśmy świadkami festynu wojskowego, który wyprawił stojący tu c. k. austriacki pułk piechoty (Konstantyna). Był to strzelanie do tarczy, zwane Cesarskiem, jakim kończą się zawsze coroczne ćwiczenia strzeleckie pieszych pułków tej armii. Z największą starannością zbudowano na przedzie piękną strzelnicę z darni i ozdobiono chojną i wionnemi piramidami z gałęzi i kwiatów. Szeregowie, szarże i oficerowie aż do najstarszych jenerałów strzelali do tarczy, a strzelali tak celnie, że mieliśmy oczywisty dowód, jak dalece wojsko to wprawne jest w używaniu swej broni.

Jak wielce zajmują publiczność naszą podobne festyny wojskowe, widzieliśmy w zeszłym roku podczas obchodu najwyższych

urodzin Jego Mości Cesarza Austrii. Nierównie większym jednak był dzisiaj powszechny udział publiczności. Panujący książę i księżna, Jego Excelencya Solejman Basza, komenderujący generał wojsk ces. tureckich, ministrowie, cała wysoka szlachta stolicy, zaszczyli ten festyn swoją obecnością, a nawet można powiedzieć, że zebrał się cały wybór tutejszego świata salonowego z bawiacymi obecnie cudzoziemcami w Bukareszcie, by się przypatrzeć temu czysto wojskowemu festynowi. Tak sądzono przynajmniej. Ale całkiem inne powzięto zdanie o nim, gdy przy końcu wspaniałego fajerwerku pokazała się dekoracya, przedstawiająca wielki krzyż cesarskiego orderu Leopolda, który Jego Excelencya komenderujący generał fml. hrabia Coronini otrzymał przed kilkoma dniami od łaskawego monarchy swego w uznaniu zasług swoich położonych dla państwa. Niespodzianka ta więc nadała większe znaczenie temu festynowi — a była to w istocie niespodzianka dla Jego Excelencyi, — którego prozono, by własną ręką podpalił sznur tego mistrzowskiego dzieła pyrotechniki. Tym sposobem stał się ów festyn niejako oznaką miłości, wierności i wdzięczności, a brylantowy ogień fajerwerku, połyskujący wśród ciemnej nocy, był najczystszy symbol uczuć każdego wojownika tej armii, dla szanownej, ukochanej osoby generała. Oprócz tego pokazał się jeszcze na tle dekoracji obraz pamiętnego dla armii austriackiej zwycięstwa pod Kustozzą, którego rocznica dziś przypadała. Tak więc był ten festyn pomimo swego czysto wojskowego charakteru zarazem festynem familijnym, gdyż uwielbiony wódz stał otoczony swymi wojskami jak ukochany ojciec w gronie swoich dzieci.

Grecya.

(Rozboje i bandy zbrojeckie.)

Z Aten piszą do dziennika *Independance belge* z 18. czerwca: „Dotychczas niepojmiano jeszcze nikogo ze zbrojeckiej bandy Develiana; tylko obadwaj jejnicy jego, panowie Jurdis i Olympios, odzyskali wolność za złożeniem okupu w sumie 15.000 drachm na igły dla szanownych małżonek zbrojeckich. Z prowincyi donoszą, że teraz dopiero zaczęły się rozboje na wielką skalę. Z Atalandi donoszą urzędownie, że banda złożona z 20 ludzi przyciągła do siebie część mieszkańców wsi Dakli, którzy dotychczas zachowywali się spokojnie i pocziwie, i udając się w góry zabrali z sobą syna zamożnego Luki Konduriotis, za którego żąda 10.000 drachm okupu. Także z Tebów piszą: „Dzisiejsza poczta z Adduramon przywiozła smutną wiadomość, że wczoraj porwano w gminie Elatia dwóch najzamożniejszych mieszkańców, wracających z Larnii, gdzie ich wzywano na świadków.“ Wypadki te, ogłoszone w dzienniku *Minerva*, potwierdzają listy prywatne z tym dodatkiem, że banda zbrojecka, która popełniła te zbrodnie, wzmocniła się znaczną liczbą wieśniaków, którzy siekierę zamienili na strzelbę, i że bez wątpienia nastąpią straszniejsze jeszcze rozboje w dystryktach pogranicznych.“

Turecja.

(Stan rzeczy w Turcyi. Ostrzeżenie dziennikom. — Wiadomości bieżące.)

Z Konstantynopola przysłano *Monitorowi* paryżkiemu pod dniem 12. czerwca następujące sprostowanie:

„Od niejakiego czasu podają niektóre dzienniki europejskie bardzo niedokładne a nawet złośliwe wiadomości o stanie rzeczy w Turcyi. Nadają pewnym wypadkom znaczenie, jakiego niemają i opisują państwo tureckie w taki sposób, jak gdyby się znajdowało w najniebezpieczniejszym położeniu. Czyliż nieznaczają nie u nich nieustanne dzieła, jakie przedsiębierze Sułtan od kilku lat, by ulepszyć administracyę swego państwa, obdarzyć równością wszystkich poddanych swoich, i wykonywać wszędzie prawo i sprawiedliwość? Mianowicie niezważać na to, że Hatt-Humajun, w którym Abdul-Medzyd rozwinął wszystkie swe wspaniałomyślne ulepszenia, zawiera w sobie rewolucyę moralną i zmienia istniejący od wieków stan rzeczy? Który kraj inny byłby przeżył takie reformy bez krwi rozlewu? Dzienniki europejskie opowiadały między innymi, że w Nikomedyi musiały trzy pułki angielskie strzelać na Muzułmanów w obronie chrześcian i pojąć władze miejscowe, by je odesłać do Konstantynopola. Podług doniesień władz tureckich niema ani słowa prawdy w tem wszystkim, i rzecz miała się tak: W Napluzie zastrzelił pewien misjonarz angielski na ulicy jakiegoś zebra, który chciał prosić go jadłaznę zatrzymał mu konia za ugry. Ludność oburzona tym gwałtownym czynem zrobiła powstanie. Czyliż może bezstronny sędzia upatrywać w tem samą nienawiść przeciw chrześcianom? W Maraszu powazył się jakiś Liwurneńczyk, którego wysłał za kupnem towarów pewien agent angielski, młotać w twarz sędziemu najszykaradniejsze obelgi. Seigany od ludu zamknął się i poranił kilka osób. Jestże naród turecki odpowiedzialny za te zaburzenia? Przecież niedawno zniewazyli, skępowali i zrabowali Grecy w pobliżu Dardanelów pewnego Derwisza z całą familią jego. Można tę zbrodnię narzucać całemu narodowi greckiemu? W klótni zranił jakiś majtek żołnierza tunetańskiego. Koledzy zranionego żołnierza schwytali natychmiast jakiegoś majtka greckiego, który zdawał im się być winowajcą, a w drodze zabił go jakiś oficer pałaszem i uciekł. Jak tylko rząd turecki dowiedział się o tych wypadkach, wezwano natychmiast komenderującego generała Tunetanów do odpowiedzialności i żądano wydania tego oficera. Jedynie dla dopełnienia sprawiedliwości zatrzymał rząd 4000 Tunetanów i poniósł sam koszt ich utrzymania. Wziąwszy na uwagę, że skoncentrowanie wszystkich sił zbrojnych na widowni boju przez dwa lata przeszło pozbawiało prowincyi wszelkiej władzy wojskowej, potrzeba

się dziwić tylko, że większe jeszcze nienastąpiły zaburzenia. Teraz zaś, kiedy wojska powracają już na dawne swe stanowiska, kiedy Sułtan troskliwy o utrzymanie porządku, każe formować wszędzie korpusy żandarmeryi pod kierunkiem oficerów francuskich, staje się rząd coraz silniejszym, i niepodlega żadnej wątpliwości, że użyje wszelkich środków, by nadać znaczenie nowym ustawom.“

— *Journal de Constant.* z 19. czerwca zawiera następujące doniesienie urzędowe:

„Ciagle rozszerzają mylne i całkiem bezzasadne pogłoski w stolicy, którym łatwowierna publiczność potakuje, a nawet je przesadza.

Rząd cesarski rozkazał przeto policyi, by wyszedł sprawców tego zmyślenia, którzy popaść mają karze surowej.

Jestto obowiązkiem zwierzchności, ostrzegać publiczność o wszystkich pogłoskach fałszywych, jakie niektórzy intryganci i wicherzyciele rozszerzają tylko w karygodnym zamiarze, i upomnieć dzienniki, by wiadomości tych tak długo nieogłaszali, aż pokąd się o prawdziwości ich u zwierzchności nie przekonają.“

Dziennik wspomniany pisze dalej:

„Według ostatnich doniesień otrzymanych z Suliny mieli Rosyanie zbурzyć w Izmailowie i Reni tylko nowe fortyfikacye wzniezione podczas wojny ostatniej. Upewnijają, że mieszana, względem uregulowania granicy bessarabskiej mianowana komisya turecko-rosyjska poprzestała na tem oświadczeniu, i że dnia 2. b. m. rozpoczęła swe prace.“

W Adrianopolu schwytano (12.) kilku bandytów; na gościńcu z Warny do Balczyku napadli zbójcy trzech oficerów francuskich, z których jednego zamordowano.

Wojska tunetańskie i egipskie przygotowują się również do powrotu.

Journal de Constantinople donosi, że Reszyd Basza odjechał do Alexandryi na zaproszenie Saida Baszy i za zezwoleniem Sułtana, a to dla przypatrzenia się uroczystości, jaką wicekról wyprawia w rocznicę objęcia rządów w Egipcie.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Paryż, 1. lipca. Cesarz odjechał dziś do Nancy, gdzie prze nocuje. Jutro przybędzie do Plombières.

Londyn, 30. czerwca wieczór. Hrabia Clarendon oświadczył na posiedzeniu izby wyższej, że korespondencya w sprawie neapolitańskiej z samym Neapolem i między mocarstwami zachodnimi jeszcze niejest ukończona. — W izbie niższej toczyła się dyskusya nad wnioskiem p. Moore względem wyrzeczenia nagany na rząd za postępowanie w sprawie werbunków amerykańskich. Torysowie powstawali gwałtownie na rząd, poczem głosowano nad odroczeniem debaty i odrzucono wniosek odroczenia większością 210 głosów przeciw 110. W końcu rząd dobrowolnie przyzwolił na odroczenie. — *Observer* donosi, że wkrótce ogłoszony będzie wykaz dochodów państwa. Dochód z cel jest stosunkowo znaczniejszy. W dochodach krajowych jest w porównaniu z rokiem poprzedzającym przewyżka pół miliona funt. szt. na kwartał a o cztery miliony na rok cały.

Marsylia, 28. czerwca. Okręt „Carmel“ przywiózł wiadomości z Konstantynopola z dnia 19. b. m. Dywizya generała Aurelles opuściła Turcyę. Poszukiwania w Hippodromie już ukończone, powiodło się odczytać napisy na bronzowej kolumnie węzowej. Proces oficera tunetańskiego, który zamordował greckiego majtka, jeszcze nieskończony. — Utworzyło się towarzystwo angielskie do budowy kolei żelaznej w Syrii do Bagdadu.

Konstantynopol, 25. czerwca. W Krymie pozostało jeszcze tylko 15.000 wojska z armii sprzymierzonej. Mianowano nową komisję do rozpoznania procesu Baszy Warneńskiego Salih. Gospodarowie księstw naddunajskich mają pomimo upłynienia terminu ich urzędowania pozostać tymczasowo nadal na swych posadach. Konzuł austriacki Baum przybył do Konstantynopola. C. k. Internuncyatura przeprowadziła się do Bujukdere.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie samborskim.)

Sambor, 24. czerwca. Według doniesień handlowych sprzedawano od 1. do 15. czerwca na targach w Samborze, Komarnie i Drohobyczy w przecięciu korzec pszenicy po 12r.36k.—12r.24k.—12r.12k.; żyta 8r.24k.—8r.24k.—8r.6k.; jęczmienia 7r.12k.—6r.12k.—6r.24k.; owsa 4r.18k.—4r.—4r.12k.; hreczki w Drohobyczy 6r.40k.; kukurudzy 7r.12k.—0—7r.36k. Cetnar siana po 36k.—0—6r.48k., miękkiego 4r.24k.—0—4r. Funct mięsa wołowego kosztował 6³/₅k.—0—5³/₅k. i garniec okowity 2r.—0—2r.40k. mon. konw.

Kurs lwowski.

Dnia 3. lipca.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	4	40	4	44
Dukat cesarski	4	44	4	47
Półimperyal zł. rosyjski	8	13	8	16
Rubel srebrny rosyjski	1	35	1	36
Talar pruski	1	29	1	30
Polski kurant i pięciozłotówka	1	9	1	10
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	80	—	80	36
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	75	25	75	57
5% Pożyczka narodowa	84	20	85	15

